

Lukkasu

No. 11/2009

Tässä on sukupolvien välistä toimintaa parhaimmillaan, kun Teuvo Lukkarinen viimeistelee kehtoa ensimmäiselle lapsen lapselleen keväällä syntyneelle Onni Ilmarille. Pojan vanhemmat ovat Jyrki ja Ilona Lukkarinen. Teuvon perhe asuu Lappeenrannassa ja sukujuuret ovat lähtöisin Nurmeksen Savikylästä.

Tietoja sukuseurasta:

Lukkaristen sukuseura ry perustettiin Iisalmessa vuonna 1994. Nimenmuutos Lukkarinen-Lukkari sukuseura ry:ksi tehtiin vuonna 1999.

Pidetyt sukukokoukset:

1995 Runnilla,
1997 Nurmeksen Bomballa,
1999 Nilsiä Aholansaaressa,
2003 Joensuussa,
2007 Sotkamossa.

Sukuseuramme puheenjohtaja:

geologi Heikki Lukkarinen Kuopiosta.

Sihteeri:

Pekka Lukkarinen Siilinjärveltä
puh. (017) 462 1760 tai 0400 460 494
pekka.lukkarinen@dnainternet.net
Karjankierto 20, Leppäkaarre

Lukusun kokooja:

Kaarina Lukkari Sotkamosta
puh. 044 038 3116.

Lukusun taitto ja ulkoasu:

Pihlajamedia, Timo Lukkarinen Nastolasta
timo.lukkarinen@pihlajamedia.fi

Digipaino:

Multiprint Oy

Sisällysluettelo

Tässä numerossa

Kansi:

Teuvo Lukkarinen nikkaroi kehtoa

- 2 Tietoja sukuseurasta
- 3 Puheenjohtajan tervehdys
- 4 Sihteerin vinkkelistä
- 5 Hyvästä tietojenkäsittelytavasta
- 7 Aarno Lukkarinen
- 9 Lehmän kieli ja harakan hautajaiset
- 11 Lehdistä saksittuja jutun juuria
- 14 Elämän tarkoitus ja ihmisen perustarpeita
- 15 Kesäjuhlien majoitus- ja ruokailutietoa
- 16 Henkilökuvassa: Anja Lukkarinen

Kesä on taas ohi ja talvi aivan tuloillaan.

Puheenjohtajalta

Kohti syksyä

TEKSTI: HEIKKI LUKKARINEN

Nyt kun kesä on muuttunut uuden kesän odottelemiseksi ja mainokset houkuttelevat etelän lämpöön syksyn sateiden ja tuulten keskeltä, niin on myös Lukasun aika. Uutta kesää odotellessa Lukasun lisäksi on kaikenlaista puuhaa siinä määrin, ettei aika pääse käymään pitkäksi.

Välillä tulee katseltua vanhoja papereita aiheena koota esivanhempien vaiheita yhtenäiseksi esitykseksi. 1590-luvulla Leppävirran Konnuslahden seudulta Ylä-Savoon Varpaisjärven Pyöreisen järven ja Lummemäen alueelle asumaan asettuneen Hemming Lukkarisen mukana tulleet perheenjäsenet ja heidän jälkeläiset levittäytyivät asuinpaikalle siinä määrin runsaslukuisasti, että vuonna 1644 suoritetussa maatarkastuksessa alueen maista rajattiin Lukkarilan kylä. Vuoden 1644 tietojen mukaan kylässä oli kolme Lukkaristen asuttamaa tilaa peltoja metsämaineen. Tuo Varpaisjärven eteläpuolella sijaitseva Lukkarila on edelleenkin olemassa ja toimii aktiivisesti, mutta Lukkariset ovat vähemmistönä. Tietoa nykymenosta löytyy verkkosivulta: www.varpaisjarvi.fi/lukkarila.

Asiakirjojen mukaan 1600-luvun alussa asuinpaikkoja oli Lummemäessä ja Pyöreisen järven rannalla. Suvun vanhimmassa asuinpaikassa Lummemäessä asui 1600- ja 1700-luvuilla useita sukupolvia Hemming Lukkarisia, minkä perusteella kantapaikka tunnetaan Hemmolana. Lukkarilassa asuneista sukulaisistamme osa muutti mm. Nilsiiän ja Pohjois-Karjalaan. Lähtipä sieltä Lukkarisia Kainuuseen Sotkamon seudulle, jossa heidän nimensä lyheni Lukkariksi. Lukkarilasta ovat lähtöisin myös oman su-

kuhaarani, Iisalmen Koljon haara, kantaisät.

Noihin aikoihin Lukkarilassa asuneet sukulaisemme tuskin järjestivät erikseen sukutapaamisia. He saattoivat tavata toisiaan päivittäinkin. Tiedon välittyminen tapahtui varmaan ”Satuina tapamaan... ja se kertoi...”-medialla. Ensimmäinen suomalainen sanomalehti ilmestyi vasta vuonna 1771 Turussa. Lehti oli ruotsinkielinen. Ensimmäinen suomenkielinen sanomalehti Suomen Tieto-Sanomien on vuodelta 1776. Kuopiossa vaikuttanut J.V. Snellman julkaisi ruotsinkielistä Saima-lehteä ja suomenkielistä Maamiehen ystävää vuodesta 1844 alkaen, tosin Saima lakkautettiin viranomaisten toimesta jo vuonna 1846. Sähköisiä viestimiä 1600- ja 1700-lukujen sukulaiset tuskin osasivat haaveilla. Radion toimintaa kehiteltiin 1890-luvulla, ja ensimmäinen julkinen radiolähetys oli jouluaattona 1906 Massachusettsissa USA:ssa. Suomen Yleisradio perustettiin vuonna 1926.

Elämän iloja ja suruja voi kuvata tai mitatakin monella tavalla, mutta tulos on usein riippuvainen yksilön omista tarpeista ja ominaisuuksista. Arkistotietojen mukaan tuon ajan sukulaisemme viljelivät maata ja hoitivat karjaa. Suurimpana yleisempänä murheena tai huolena oli kaiketi vilja- ja rehusadon onnistuminen, jotta olisi selvinnyt tulevan talven yli. Nykyajan murheita, kuten jääkaapin rikkoutuminen ja muuta vastaavaa ei ollut. Ei myöskään tarvinnut pelätä, että jonain päivänä kun menee pelloilleen, niin siellä onkin vastassa kyltit tai vartijat, jotka kertovat peltojen myydyin norjalaisomisteiselle öljyfirmalle. Firman tarkoituksena on ruveta tuottamaan pelloil-

la raaka-ainetta biopoltoaineeksi. Näin ker-
toi äskettäin lehtiututinen Afrikassa tapahtu-
neen. Moottorikulkuneuvot taitavat tosiaan
muuttua pyhiksi lehmiksi.

Lama taitaa hiljalleen muuttua taas kas-
vuksi, ainakin metallien hinnat ovat vähitel-
len nousseet alkuvuoden ja kesän matalista
lukemista. Hintojen nousu ei vielä välttämättä
kerro, että metallien tuottaminen olisi lisään-
tynyt, vaan ostellaan olemassa olevia varasto-
ja, jotta ollaan hyvässä iskussa myös hinnan
suhteen varsinainen kulutuksen alkaessa.

Joten eipä tässä, kun maailmakin kulkee
omaan tahtiinsa, voi muuta kuin toivotella
teille Sukulaisille hyvää tulevaa talvea ja ke-
vättä sekä mukavia vuodenvaihteen ja mui-
takin juhlia.

Yksi toive vielä: Erittäin hyvä asia olisi,
jos laittaisitte paperille tai sähköisesti muis-
tiin tapahtumia sukunne vaiheista, niin saa-
taisiin sukukirjaankin, joka edelleenkin on
tavoitteena, muutakin luettavaa kuin pel-
kästään listoja suvun jäsenistä. ■

Sihteerin vinkkelistä

Lahti kutsuu

TEKSTI: PEKKA LUKKARINEN

Lukkarinen-Lukkari sukuseura ry:n se-
uraava sukkokokus pidetään Lahden
kansanopistolla heinäkuun kolmantena
viikonloppuna 2011. Meille avautui tämä
mahdollisuus pitää kokouksemme ns. Ete-
lä-Suomen kokouksena, kun Kangasniemen
sukuhaarasta ei löytynyt paikkaa eikä järjes-
telyvastaavaa vielä tällä kertaa. Varapuheen-
johtajamme Timo Lukkarinen työskentelee
Lahden kansanopistolla, joten kokouspaikan
valinta oli helppo. Tarkempaa tietoa pyrim-
me saamaan kokousjärjestelyistä ja Lahden
kansanopistosta 2010 Lukasuu.

Sukututkimukseen liittyvät asiat tämän
vuoden aikana ovat jääneet vähiin. Heinä-
kuussa oli hieman aikaa ja tarjouduin Kuo-
pion kirjaston sukututkimuskammioon,
mutta kirjastolla olikin vain lehtisali auki ja
sekin suljettiin jo klo 16.00. Muutoin kirjas-
to oli suljettuna monta viikkoa säästösyistä.
Lomalla ihmisillä olisi aikaa käyttää kirjas-
ton palveluja, mutta sitäköös päättäjät ajatte-
levat. Lukusalissa tapasin nimeltä mainit-

semattoman sukututkijakummajaisen. Hän
oli tutkinut sukuaan vuosikausia ja vaikutti
päässeen siinä pitkälle. Kaiken tuon työn hän
kertoa tekevänsä vain itseään varten. Suvul-
leen ja sukulaisilleen hän ei aikoonut paljas-
taa tutkimustensa tuloksia ja harrastustaan.
Kyllähän meitä on moneksi. Lakiuudistukset
kun tulevat saattaa olla meillekin haasteel-
lista saada sukujulkaisut levitykseen vaikka
haluasimmekin.

Väestötietolakiuudistus on tulossa voi-
maan 1.1.2010. Se ei ainakaan väljennä su-
kujulkaisujen tekemistä. Käytännön vai-
kutukset sukuseuroille ja sukututkijoille
näkyvät sen voimaantumisen jälkeen, kun vä-
estötietoja haetaan lain puitteissa. Onnek-
semme Lukkaristen ja Lukkarien väestötie-
dot hankittiin seurallamme jo vuonna 2002.
Tuo vuosituhannen vaihe on hyvä taite-
kohta tutkimuksillemme. Kun ne nyt vaan
saataisiin läpikäydyksi kokonaan. Vuonna
2008 voimaan tulleet Sukututkimustoimi-
alan käytännösäännöt antavat ohjeita miten

toimia, mutta eivät nekään anna vapaampaa toimintaa tutkimukselle. Pilkkua niissäkin viilataan pitkin ja poikin.

Lupasin tähän lehtemme edellisessä Luskassa tarkempaa tietoa käytäntönsäädännöstä. En lähtenyt niitä muokkaamaan vaan napsin pääkohtia säännöistä sellaisenaan. Säilytin pääkohdat hakemisto-tyyppisenä

kuvaamaan mitä asioita käsitellään. Katkoviivitus on kohdissa jotka olen jättänyt pois. Kokonaisuena tuon julkaisun painaminen ei ole tarpeen, koska se on täydellisenä kaikkien saatavilla linkistä:

<http://www.sukuhistoria.fi/sshy/sivut/sshy/kaytannesaannot.pdf> ■

Hyvä henkilötietojen käsittely sukututkimuksessa ja sukuyhteisöissä. Sukututkimustoimialan käytäntönsäädännöt

Suomen Sukututkimusseura, Sukuseurojen Keskusliitto SSK ry, Karjalaisten Sukuyhteisöjen Liitto ry,
Suomen Sukuhistoriallinen yhdistys ry. 11.6.2008

1. Johdanto

1.1. Henkilötietolain määritelmiä

Yksityisyyden suoja kuuluu kansalaisen perustuslaillisiin oikeuksiin. Jokaisella on oikeus tietää ja päättää itseään koskevien henkilötietojen käytöstä. Henkilötietojen hyvästä käsittelytavasta säädetään henkilötietolaissa. Se määrittää, kuinka henkilötietoja on käsiteltävä, jotta yksityisyyden suoja tai muut perusoikeudet eivät vaarannu.¹

Perusoikeudet koskevat ainoastaan elossa olevia henkilöitä. Näin ollen myös henkilötietolain säädökset koskevat vain elävien henkilöiden yksityisyyden suojaa. Vainajia koskevien arkaluontoisten tietojen suojasta säädetään julkisuuslaissa erikseen.² Lisäksi on ottava huomioon mitä rikoslaissa säädetään vainajan muiston häpäisemisestä sekä kunnialoukkauksirikoksista.

Rekisterinpitäjä on henkilö tai yhteisö, jonka käyttöä varten henkilörekisteri on perustettu, joka ylläpitää sitä ja jolla on oikeus päättää siitä.⁸ Rekisterinpitäjä voi olla sukuseura tai sukututkija. Sukututkimusta tekevä yhteisö voi tarvittaessa nimetä yhden tai useamman henkilön rekisterinpidon vastuuhenkilöksi.

1.2. Käytäntönsäädösten tarkoitus

Käytäntönsäädösten tarkoituksena on luoda toimialaa varten ohjeita henkilötietojen käsittelyyn ja esittää tulkintoja ja suosituksia siitä, kuinka tiettyjä henkilötietolain määräyksiä tulee toimialalla soveltaa. Pyrkimyksenä on antaa toimialalle tietoa hyvästä ja oikeasta tietojenkäsittelytavasta, jotta rekisteröityjen yksityisyyden suoja turvaavat perusoikeudet voidaan ottaa huomioon ja näin välttyä ongelmatilanteilta.

jatkuu seuraavalla sivulla >>

Tietosuojavaltuutetun toimisto on julkaissut ohjeistuksen henkilötietolain seuraamusjärjestelmästä. Ohjeistus sisältää valvontaviranomaisten toimenpiteet, rikosoikeudelliset seuraamukset, vahingonkorvausvastuun sekä kurinpidolliset seuraamukset. Sanktiojärjestelmän kuvauksessa ovat lainsäädännön noudattamatta jättämisestä tai laiminlyönneistä aiheutuvat seuraamukset.

Käsillä olevat käytännesäännöt koskevat sukututkimustarkoituksessa pidettäviä henkilörekistereitä olipa tietojen kerääminen ja tallettaminen harrastus- tai ammattimaista toimintaa tai rekisterinpitäjänä yksityinen henkilö, sukuseura, yritys tai muu yhteisö. Esitetyt ohjeet ja henkilötietolain tulkinnat eivät luonnollisesti voi koskea kaikkia mahdollisia esille tulevia tilanteita, mutta ne antavat sukututkijoille ja sukuseuroille pääsuuntaviivat henkilötietolain säännösten toteuttamiseen. Myöskään kaikkia käsitteitä ei voida tyhjentävästi määrittellä, koska rekisterinpitäjien tarpeet ja rekistereiden käyttö vaihtelevat.

Tietosuojavaltuutettu on tarkastanut nämä käytännesäännöt. Noudattamalla käytännesääntöjen ohjeita sukututkija ja sukuyhteisö voi mahdollisimman kattavasti käyttää henkilötietolain hänelle antamaa oikeutta tutkia elossa olevia henkilöitä ja samalla toimia aktiivisesti näiden yksityisyyden suojan turvaamiseksi.

2. Henkilötietolain soveltaminen sukututkimusrekistereihin

2.1. Sukututkimuksen erityisasema henkilötietolaissa

2.2. Henkilötietolain soveltamisala sukututkimuksessa

Henkilötietolakia ei sovelleta sukututkimusrekisteriin, joka sisältää tietoja ainoastaan kuolleista henkilöistä. Elossa olevia henkilöitä sisältävään sukututkimusrekisteriin ei sovelleta henkilötietolakia, kun sukututkija käsittelee henkilötietoja yksinomaan henkilökohtaisiin tai niihin verrattaviin tavanomaisiin yksityisiin tarkoituksiinsa

2.3. Mitä tietoja sukututkimusrekisteriin saa tallettaa?

2.4. Mitä tietoja sukututkimusrekisteriin ei saa tallettaa?

Sukututkimusrekisteriin ei saa tallettaa eläviä henkilöitä koskevia arkaluontoisia tietoja ilman heidän lupaansa. Arkaluontoisina tietoina pidetään henkilötietoja, jotka kuvaavat tai on tarkoitettu kuvaamaan seuraavia tietoja:

- rotu tai etninen alkuperä;
- yhteiskunnallinen, poliittinen tai uskonnollinen vakaumus, ammattiliittoon kuuluminen. Näitä tietoja voidaan käsitellä, jos rekisteröity on itse saattanut ne julkisiksi.
- rikollinen teko, rangaistus tai muu rikoksen seuraamus;
- terveydentila, sairaus tai vammaisuus, hoitotoimenpiteet tai niihin verrattavat toimet;
- seksuaalinen suuntautuminen tai käyttäytyminen;
- sosiaalihuollon tarve tai saadut sosiaalihuollon palvelut, tukitoimet ja muut sosiaalietuudet;

Henkilötunnusta ei tule koskaan tallettaa sukututkimusrekisteriin.

Sukututkimusrekisteriin ei saa tallettaa elossa olevasta henkilöstä virheellistä, epätäydellistä tai vanhentunutta henkilötietoa. Siksi on suositeltavaa, että varsinkin sukujulkaisuun tähdättäessä kullekin rekisteröidylle annetaan hänen omat henkilötietonsa tarkistettaviksi, korjattaviksi ja täydennettäviksi. Tällöin on muutenkin syytä tarkkaan harkita, sisältääkö re-

kisteri mahdollisesti sellaisia henkilötietoja, joita henkilö voisi pitää yksityiselämänsä loukkaavina. Tällaisissa tapauksissa informointivelvollisuus (ks. luku 4.1.) tulee ehdottomasti toteuttaa.

3. Rekisterinpitäjän velvoitteet

3.1. Huolellisuusvelvoite

Rekisterinpitäjän on aina – riippumatta siitä sovelletaanko sukututkimusrekisteriin henkilötietolakea vai ei – käsiteltävä henkilötietoja laillisesti ja huolellisesti sekä hyvää tietojenkäsittelytapaa noudattaen.

3.2. Henkilötietojen käsittelyn suunnittelu

3.3. Tietojen suojaaminen

3.4. Rekisteriseloste

Rekisterinpitäjän – sukuyhteisön tai sukututkijan – on laadittava sukututkimusrekisteristä rekisteriseloste.

a) viimeistään silloin, kun henkilötietolaki tulee sovellettavaksi tai

b) heti kun tiedetään, että sukututkimusrekisteri jossakin vaiheessa tulee kuulumaan henkilötietolain soveltamisalaan.

Rekisteriseloste on joka tapauksessa suositeltavaa laatia mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Käytännössä sukuyhteisön on useimmiten laadittava rekisteriseloste, kun se käsittelee elossa olevien henkilöiden henkilötietoja. Sukuyhteisön on suositeltavaa laatia rekisteriseloste myös jäsenrekisteristään

4. Rekisteröidyn oikeudet

4.1. Informointi tietojen käsittelystä

Mikäli henkilötietolaki tulee sovellettavaksi sukututkimusrekisteriin, on huolehdittava siitä, että rekisteröity voi saada tiedon

– rekisterinpitäjältä;

– henkilötietojen käsittelyn tarkoituksesta;

– mihin tietoja pääsääntöisesti luovutetaan;

– muut tiedot, jotka ovat tarpeen rekisteröidyn oikeuksien käyttämiseksi.

Henkilötietolain mukaan rekisterinpitäjän tulee toteuttaa informointivelvollisuus

a) tietoja kerätessä ja tallennettaessa tai

b) jos tietoja hankitaan muualta kuin rekisteröidyltä itseltään ja tietoja on tarkoitus luovuttaa, viimeistään silloin, kun tietoja ensi kerran luovutetaan.

On suositeltavaa toteuttaa informointivelvollisuus mahdollisimman täydellisesti esimerkiksi yhdellä kertaa sukukirjahankkeen loppuvaiheessa. Tällöin jokaiselle perheelle lähetettävällä kirjeellä voidaan pyytää henkilöistä lisätietoja, valokuvia ym. aineistoa, kertoa sukuseuran toiminnasta ja suorittaa kirjan ennakkomarkkinointia sekä samalla tiedottaa sukututkimusrekisteristä. Mikäli rekisterinpitäjä saa tietää (esimerkiksi väestötietojärjestelmästä), että rekisteröity suhtautuu kielteisesti henkilötietojensa käyttöön sukututkimuksessa, tulee informointi tällaisten henkilöiden kohdalla ehdottomasti toteuttaa.

Informointivollisuus voidaan jättää toteuttamatta, jos se on mahdotonta tai siitä aiheutuu kohtuutonta vaivaa. Kohtuuttomaksi vaivaksi katsotaan rekisteröityjen suuri määrä tai yhteystiedon hankkiminen muilla keinoin kuin väestötietojärjestelmästä (esimerkiksi ulkomaille muuttaneiden henkilöiden kohdalla).

4.2. Tarkastusoikeus

Rekisteröidyllä on oikeus saada tietää, mitä tietoja hänestä on sukututkimusrekisteriin talletettu. Tietojen tarkastaminen voi tapahtua esimerkiksi siten, että rekisterinpitäjä tulostaa rekisteristä henkilöä itseä ja tämän perhettä koskevat talletetut tiedot ja postittaa ne tälle.

4.3. Tiedon korjaaminen

Rekisterinpitäjän on rekisteröidyn vaatimuksesta oikaistava, poistettava tai täydennettävä sukututkimusrekisterissä oleva virheellinen, tarpeeton, puutteellinen tai vanhentunut tieto.

4.4. Kielto-oikeus

Rekisteröidyllä on oikeus kieltää rekisterinpitäjää käsittelemästä itseään koskevia tietoja. Kun rekisteröity käyttää kielto-oikeuttaan, rekisterinpitäjä tulee kirjata kielto ja sen laajuus sukututkimusrekisteriin. On kuitenkin suositeltavaa keskustella kielto-oikeutta käyttäneen rekisteröidyn kanssa ja pyrkiä saamaan lupa ainakin joidenkin henkilötietojen käsittelylle.

Rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa tietojensa käsittelyä koskeva kielto, mikä tulee merkitä sukututkimusrekisteriin.

Kun sukututkimusrekisteri tai osa siitä saatetaan julkisuuteen esimerkiksi sukukirjana, kielto-oikeutta käyttäneen henkilön henkilöllisyys ei saa olla kirjassa tunnistettavissa. Tällöin voidaan tapauksesta riippuen käyttää sellaisia merkintätapoja kuten sukupuoli ja syntymävuosi (esimerkiksi ”mies synt. 1946”) tai ”henkilö kieltänyt tietojensa käytön” tai ”N. N.”

Jos tutkittavaan sukuun kuuluva henkilö käyttää kielto-oikeuttaan, se koskee myös hänen puolisonsa ja alaikäisten lastensa tietoja. Sen sijaan elossa oleva henkilö ei voi käyttää kielto-oikeutta kuolleen henkilön henkilötietoihin.

5. Erityiskysymyksiä

5.1. Henkilörekisterin suhde sukujulkaisuun

Henkilötietolaki ei koske julkaisutoimintaa. Sukujulkaisun kohdalla henkilötietolain säädökset tulevat kuitenkin välillisesti sovellettavaksi silloin, kun julkaisuun sisältyy sukutauluja, jotka sisältävät tietoja elossa olevista henkilöistä. Tällöin sukutaulujen tausta-aineisto muodostaa henkilörekisterin, johon sovelletaan henkilötietolakia.

Sen sijaan lakia ei sovelleta

- a) sukutauluja sisältämättömän proosamuotoisen julkaisun tausta-aineistoon, vaikka teoksessa on henkilötietoja eikä
- b) sukutauluja sisältävän julkaisun proosamuotoisten osien tausta-aineistoon.

5.2. Valokuva henkilötietona

Henkilötietolaissa esitetyn henkilötiedon määritelmän mukaan myös valokuva katsotaan henkilötiedoksi. Tällöin rekisteröity itse saa päättää valokuvansa liittämisestä sukututki-

musrekisteriin, mikäli rekisteri muuten kuuluu henkilötietolain soveltamisalaan. Oikeuskäytännössä on kuitenkin vakiintunut tulkinta, että henkilö voi päättää ainoastaan sellaisesta kuvasta, jossa hän on yksin, mutta ei ryhmäkuvasta.

5.3. Lehtileikekokoelma

Henkilötietolakia ei sovelleta lehtileikekirjaan eikä muuhun tiedostusvälineessä julkaistuun aineistoon sellaisenaan. Sen sijaan esimerkiksi sanomalehdistä kerättyjen ja sukututkimusrekisteriin tallennettujen eläviä henkilöitä koskevien henkilötietojen osalta on henkilötietolakia noudatettava, mikäli sukututkimusrekisteri muuten kuuluu henkilötietolain soveltamisalaan.

5.4. Henkilötietojen käsittely toimeksiannosta

5.5. Henkilötietojen luovuttaminen ulkomaille

5.6. Sukututkimusrekisterin arkistointi

Kun manuaalinen sukututkimusrekisteri on siirretty osana yksityisarkistoa viranomaisarkistoon, siihen sovelletaan lakia viranomaisen toiminnan julkisuudesta. Tietojen luovutuksesta päätetään julkisuuslain säädösten nojalla, ellei yksityisarkiston luovutussopimuksessa muuta määrätä. Myös muihin kuin viranomaisarkistoihin (esimerkiksi kotiseutuarkistoon) siirrettyihin sukututkimusrekistereihin on syytä soveltaa julkisuuslakia.

Sukuyhteisöjen säännöissä on syytä määrätä sukututkimusrekisterin arkistoinnista.

Ennenmuinoin

Lehmän kieli ja harakan hautajaiset

TEKSTI: TIMO LUKKARINEN

Isäni Toimi Lukkarinen on sanellut nauhal-
le muistelmia elämästään. Ensimmäinen
nauha alkaa kuvauksesta millainen oli maa-
ilma, johon hän syntyi ja millaisia varhaisim-
mat muistot olivat. Tässä pieni näyte alusta:

”Minä synnyin maaliskuun kymmenen-
tenä päivänä 1921 Juho ja Riikka Lukkarisen
perheeseen toisena lapsena. Äitini kertoman
mukaan synnyin aamulla joskus seitsemän
kahdeksan välillä. Silloin oli ollut aurinkoi-
nen pakkaspäivä. Vanhempi veljeni Ilmari
oli syntynyt 1919 toukokuun kolmas päivä,
ja seuraava veli Teuvo Johannes syntyi mar-
raskuun kahdestoista 1922.

Elsa sisko syntyi 1924 14. päivä lokakuu-
ta. Hän kuoli pienenä. Elsa eli vaan kymme-
nen päivää. Hänellä oli syntymävikana niin
sanottu vesipää. Olin silloin kolmivuotias
pojan massikka. Minulle on jäänyt mieleen
se mitenkä sievät kasvot tällä pikkusiskolla
oli. Ne olivat niin kuin nukan kasvot. Toi-
saalta muistan äitini ja isäni surun siitä kun
lapsi oli vammaisen. Oli varmasti hyvä, että
Elsa pääsi pois tämän vammansa kanssa niin
pian täältä maalimasta.

Tämän jälkeen syntyi sitten Lauri Henrik
10. elokuuta 1926. Näin meitä oli elossa ole-
via veljeksiä perheessä neljä pojan murikkaa

jatkuu seuraavalla sivulla >>

kunnes sitten 1927 syyskuun 28. päivä syntyi Elma Elina. Sitten tulikin vuorotellen poikia ja tyttöjä. Eino Kalevi syntyi 19. huhtikuuta 1930 ja Hilja Ilona 12. päivä kesäkuuta 1932. Toukokuun 25. päivä 1934 syntyi Matti Paavali ja sisarusarjan nuorin ja viimeiseksi jäänyt Anna-Liisa syntyi kesäkuun 12. päivä 1936. Voi olla, että on noissa syntymäpäivissä ja ehkä vuodessakin jonkun kohdalla on voinut tulla virhe, mutta näin minä sen muistan.

Äitini on kertonut myöhemmin, että sinä keväänä kun minä synnyin, sille kylälle saatiin viisi lasta. Naapuriini Soppeen syntyi Eino viides päivä maaliskuuta ja Kivimäkeen Pentti muistaakseni kahdeskymmenesviides päivä maaliskuuta. Vähän matkan päässä olleeseen Kuloharjuun syntyi Hilja Sohvi ja Purolaan Helvi. Ajan tavan mukaan silloin syntyi maalaiskylässä joka vuosi paljon lapsia. Oli elämää ja vilskettä.

Lapsuudestani Kotalassa on jäänyt mieleen hyvin aurinkoiset muistot. Ei meillä ollut mitenkään aineellisesti runsasta se elämä, niin kun ei maaseudulla maalaistalossa noin suurperheessä varmasti ollut muuallakaan. Ehkä Kotalassa oli sen kylän keskitasoa vastaava elintaso. Syntymäni aikaan Kotalassa oli peltoa ehkä siinä 7–8 hehtaaria ja lehmä oli alta kymmenen. Jokapäiväisen leivän ne lehmät kumminkin antoi. Maalaistalossahan tuohon aikaan tulot muodostuivat pääasiassa karjataloudesta.

Isä teki peltotyöt ja kaikki niin sanotut miesten työt. Meillä oli kaksi hevosta. Muistan, että meillä oli yksi vakituinen työmies ja kun lapsia syntyi joka vuosi täytyi talossa olla myös naispalvelija. Heitä oli usein kaksikin navettatöitä tekemässä. Äiti teki sitten kotitalousaskareet, laittoi ruuan ja hoiti lapset. Lisäksi lastenhoitoon osallistui Riikka mummo hyvin topakasti.

Leikit keksittiin siihen aikaan enimmäk-

seen itse. Luova mielikuvitus pääsi usein valloilleen. Yleensä leikit noudattivat niitä töitä, mitä maatalossa tehtiin, niitä jäljiteltiin, mutta oli siellä sitten paljon semmoista omasta päästä inspiroituakin. Kesällä käytiin ongella, talvella laskettiin mäkeä ja leikittiin tuvassa, rakenneltiin kaikenlaista puupaloista.

Kesäaikaan sitä tehtiin kaikenlaista, käytiin marjassa ja ongittiin pikkusinttiä, etsittiin linnunpesiä ja paha kyllä niitä särjettiinkin. Verroinkin semmoiset kun variksen pesät harakan pesät. Raunioruntti oli mielenkiintoinen, eli kivitasku.

Ensimmäinen mieleeni jäänyt muisto on kesältä 1924 todennäköisesti heinäkuun alkupäiviltä. Oli helteinen päivä ja olimme menneet Ilmari veljeni kanssa vasikkahakaan. Siinä missä on nyt kuivaajan mäki, oli siihen aikaan semmoinen vasikkahaka, jossa kasvoi mansikoita. Olimme menneet mansikan syöntiin tähän aurinkoiselle rinteelle. Kuinka ollakaan, olin nukkua pötkähtänyt siihen keskelle Kummuharjulle menevää polkua. Heräsin siihen kun lehmä nuoli minun kasvojeni. Siinä me kahtoo nassotettiin sitten Reipas nimisen lehmän kanssa lähietäisyydeltä toisiamme.

Reipas oli tuommoinen tyypillinen itäsuomalainen niin sanottu kyyttö lehmä, jolta oli lähtenyt toinen sarvi pois ja jäljelle oli jäänyt vain tämä sarven sisällä oleva tappi. Toinen sarvi oli uljas kippurasarvi. Myöhemmin minulle on selvinnyt, että lehmällä oli varmaan suolan puute, silloin tuoreen ruohon aikaan. Kun hikiset pojan kasvat maistuivat suolaiselta, niin siksi se Reipas nuolta lykkäsi minun kasvojeni. Lehmän karkea kieli sitten herätti minut.

Minulla on ollut ikää tuolloin rapiat kolme vuotta. Puhuimme tästä äitini kanssa monta kertaa jälkeenpäin. Minä muistan

sitten myöhemminkin tämän Reipas nimisen lehmän koska se oli erikoinen juuri tuon äsken mainitun sarven puuttumisen takia. Toinen samanaikainen lehmä oli nimeltänsä Lemmenkukka. Se oli nupokyyttö.

Muutamia vuosia myöhemmin tuon äskeisen tapahtuman jälkeen oli sitten nämä harakan hautajaiset. Jo aikaisemmin mainitsin, että me etsittiin linnun pesiä ja joskus otettiin sieltä poikasia elätiksi. Kyllähän niitä harakan pesiä ja variksen pesiä särettiinkin ja edellämainitun raunioruntin pesistäkin otettiin poikasia ja koetettiin niitä elättää. Ei se meidän ruokinta kai oikein onnistunut koska ei niistä eläjiä tullut muista paitsi harakoista ja variksista. Näilläkin oli usein huono onni siinä mielessä, että ne räykkivät aamulla liian varhain ruokaa ja herrättivät isän tarpeettomasti. Isä ei tykännyt tästä menosta ja metelistä ja antoi linnuille kovakouraista kyytiä. Entisiä elättejä löytyi sitten toisinaan kuolleena pellon pientareelta. Hyväksi puoleksi tässä jäi, että ne saivat kunniallisen hautauksen.

Kuoppamäellä oli semmoinen pieni kum-

pu, joka toimitti hautausmaan virkaa. Meitä oli kolme veljestä silloin. Teuvo oli pienimpänä mukana ja minä keskimmäisenä ja Ilmari vahvimpana miehenä kaivoi kuopan, oli siis haudankaivaja. Minulle jäi sitten nämä hautajaisseremoniat ja Teuvo toimi saattoväkenä. Jostakin oli jäänyt mieleeni, että hautaamisessa täytyy haudalla puhua ja laulaa joku laulu. Näin minä sitten puhuin ja lopuksi lauloin. Laulu oli semmoinen äitini opettama laulu, josta muistuu mieleeni enää vain laulun lopussa olleet kertosaakeet, jotka kuuluivat: *”titteristeijaa perhoset leijaa kaunis on kesäilta”*. Laulu oli varmasti kuulemisen arvoinen koska minulla oli tuohon aikaan paha ärrävika. Siitä huolimatta tämä titterlisteijaa perlhoset leijaa tuli ihan surkeilematta ja ärrät meni kappaleiksi, mutta ei se vähääkään häirinnyt näitä hautajaistointuksia. Kyllä siinä muistaakseni sai leposijan joku rottavainajakin ja haudattiin sinne muuan ongella saatu särki, joka oli helteessä härskiintynyt niin pahaksi, että äiti ei suostunut siitä kalakeittoa tekemään. Ärrävikaikin korjaantui aikanaan.”

Lehdestä saksittuja jutun juuria

Suku tapetilla

KOONNUT: KAARINA LUKKARI

Koukussa pianoon

Etelä-Suomen Sanomat 20.1.2009

/Markus Luukkonen

”Salamasuhde vei Sauli Zinovjevin Belgiaan konserttimatkalle”

Keskiviikkona 1.tammikuuta lahtelaisen säveltäjän pianokonsertto soi Belgiassa uuden

musiikin konsertissa. Solistina soittaa säveltäjä itse, Sauli Zinovjev, jolla on ikää 20 vuotta.

Yhtälössä hämmästyttää ennen kaikkea, että Sauli aloitti klassisen musiikin opinnot vasta kolme vuotta sitten. Taitaa olla selityksen paikka.

Metsämaan omakotialueella isoisänsä Tuomo Lukkarin luona asuva Sauli Zinovjev sai meidän sukuseurallekin jo tutun kuvataiteilijana tunnetun isoisänsä ateljeen

musiikkikäyttöön. Viime vuonna hankittu flyygeli sopii maalausten, kirjajhyllyjen ja valoa säkenöivien kattoikkunoiden jatkoksi, mutta mistä musiikin kipinä ja etenkin klassisen sellaisen?

Hän soitteli bassoa Titalan päivälukiota käydessään ja hetken mielijohteesta hän lähti kuuntelemaan Lahden konserttitalolle ”Koukussa pianoon” -tapahtuman konserttia ja siitä se lähti... Nyt Saulin maaninen harjoitteluvaihe pianon äärellä voi kestää jopa 12 tuntia – neljänkin tunnin pitäisi jo riittää. Soittaminen onkin kestävyyslaji.

Belgiaan Leuvenin Lemmens-instituutissa järjestettävään konserttiin hänet vei kutsumu Kuhmon kamarimusiikkijuhlilla tapaaltaan viulisti-säveltäjä Bernd van Hullelta. Haastattelua edeltävänä päivänä Saulin säveltämiä liedejä esitettiin Helsingin konservatoriossa, joten kiirettä riitti nuorella miehellä.

Venäläisyys kiehtoo varmaankin jo syntyperänkin takia ja esikuvinaan hän pitää mm. Boris Berezovskinia, Yundi Liniä ja Grigori Sokolovinia. Saulin päivät täyttyvät nyt musiikista, mutta lukeminen täydentää hengen

Sauli Zinovjevin suurimmat ihanteet ovat 1900-luvun venäläisessä musiikissa. (Kuva: ESS/Vesa Tapiola)

ravintoa – skeittaaminen on saanut jäädä jo tärkeiden käsien terveenä säilymisenkin takia – juoksulenkeillä häneen voi kuitenkin törmätä.

Toivotamme onnea ja menestystä näin sukuseurammekin nimissä tälle sotkamolais-ristijärveläissuvun lahjakkaalle jälkeläiselle, jota kuulimmekin jo sukukokouksen yhteydessä Sotkamossa 2007 ja jäämme odottelemaan tulevia kuulumisia.

Lisätietoja ja ääninäyitteitä osoitteessa www.saulizinovjev.com

PS. Ehkäpä kuulemme Saulia jo seuraavassa sukukokouksessamme Lahdessa 2011.

Kokemus vei mestariksi

Kainuun Sanomat 5.10.2008

/Matti Haapavaara

Sirkka Lukkari – Kainuun maakuntasukkakisan voittaja Sotkamosta

Kainuun Sanomatideoijanaan Leena Valta-
nen järjestivät Kainuun maakuntasukkaki-
san vuonna 2008, jossa valittiin neulesukka-
malli edustamaan Kainuun sukuperinteitä.

Sukkakisan voittaja, Paakin Halmevaaran Lukkari -sukuhaaraan kuuluva Sirkka Lukkari onkin innokas käsityöihminen, sillä kun hän istahtaa neulepuikkoineen tuolille, syntyy jälkeä. Parin kuukauden aikana hän onkin jo kutonut 24 paria sukkaa. Voittajasukkien aihe – kuusi ja kuusen varjot, väreinä harmaa, valkoinen ja musta – syntyi työn edetessä ja sukka on aito saapassukka. Kun Sirkka lähti neulomaan voittajasukkaa, kuvion aihe oli hämärän peitossa, mutta siitä se vain tuli, hän naurahtaa.

Sirkka viihtyy käsitöiden äärellä. Hän

saattaa kutoa yhteenmenoon jopa neljäkin tuntia illassaan, myös kangaspuut ovat ahkerassa käytössä. Käsitöitä hän on tehnyt pienestä pitäen, mutta ammattia ei niistä kuitenkaan tullut vaan ammatikseen hän työskentelee Sotkamon kunnan ateria- ja puhtaanhoidon palveluissa.

Sukkamestari iloitsee ensimmäisestä käsityöalan voitostaan ja etenkin siitä, että omien ja aitojen käsitöiden arvostus on nousussa. Arvostuksen nousua todistaa sekin, että sukkakilpailuun lähetettiin 516 sukkaparia 317 neulojalta. Kaikki kilpailuun lähetetyt sukat myytiin nettihuutokaupassa

Kuuset ja kuusen varjot Kainuun maakuntasukkakilpailun voittajasukkapari vuonna 2008. (Lehtikuva)

ja tuotto meni Kainuun nuorisopsykiatrian hyväksi sekä Kainuun lottaperinneyhdistykselle. – Myös sukankudonnan SM-kisat järjestettiin Kainuun Opistolla 24.1.2009. Järjestäjinä toimivat mm. Martat ja Maa- ja kotitalousnaiset.

Eikä siinä vielä kaikki. Kainuulaiset käsityön ystävät pistivät parastaan Suomen itenäisyyden 90-vuotisjuhlavuoden kunniaksi

Uutta kirjallisuutta

Kirkko Kainuussa 450 vuotta

Oulujärven seurakunnan 450-vuotisjuhla-vuoteen liittyen Kainuun Museo on julkaissut Kajaanin rovastikunnan tukemana kirjan Kainuun kirkkohistoriasta. Käsikirjoitus on FT Jorma Keräsen käsialaa ja kirjassa esitellään Kainuun asutushistoriaa ja kirkollisen toiminnan juurtumista Kainuussa 1500-luvulta alkaen. Kirjan hinta on 10 euroa ja sitä voi ostaa Kainuun Museolta. Museossa esillä myös Kirkko Kainuussa -näyttely. Kirjassa myös Cajanus-suvun historiaa.

järjestetyssä ”itsenäisyysukkahankkeessa” vuonna 2007. Kainuun Nuotta ry:n organisoimana ja Leena Valtasen ideoimana he neuloivat sinivalkoisia sukkiä lähes 10 000 paria. – Joten toivoo lienee vielä käsityötaitojen arvostuksen siirtymisestä sukupolvelta toiselle ja villasukkien löytymisestä vielä tulevinakin pakkastalvina.

Elämän tarkoitus ja ihmisen perustarpeita

TEKSTI: KAARINA LUKKARI

Menneiden aikojen ihmisten elämän tarkoitushan ei ollut tavoitella onnea, vaan täyttää yhteisönsä vaatimukset ja palvella sitä yhteisöään.

Helposti sanotaan, että se on ollut niin turvallista kun lapsilla on ollut niin monta hoitajaa, mutta tutkimus on osoittanut, että näin ei ole ollut. – Esim. 1800-luvulla Suomesta itään, lähinnä Moskovan rintamalla oli sellainen tilanne, että vajaa kolmasosa lapsista eli kymmenvuotiaaksi eli lapsikuolleisuus oli todella kammottava. Se, mitä on kerrottu suurperheiden morsiamien vaikeuksista sulhasen taloon tullessa, on todella pitänyt paikkaansa, sillä sellaiseen taloon naidun naisen asema on ollut tavattoman heikko. – Esim. kun hän on tullut taloon, hänen on pitänyt polvistua ensin anopin eteen, joka on ollut perheen tärkein henkilö – sulhanen on tullut vasta toisena. Morsiamen ”neuvokkivirsi” on varoittanut miehen perheeseen tulijaa mm. perheiden valtasuh-teista seuraavalla sanonnalla: *”Appi on susi sopessa, akka karhu karsinassa, kyty kyinä kynnyksellä, nato nauloina pihalla.”* – Eikä noista vanhojen määritelmien paikkansapitävyydestä niin kauan aikaa liene.

Vanhat pien- ja suurperheiden vaikutukset ovat tavattoman syvällä meidän yhteiskunnassa, vaikka tulemme sitä harvoin

ajatelleeksi niiden ollessa itsestään selviä. – Perinteisesti läntinen pienperhe on kannustanut oma-aloitteellisuuteen, sillä nuorenparin on pitänyt hankkia oma pesämunna ennen avioitumistaan. Sen sijaan itäinen suurperhe on opettanut ennen kaikkea sopeutuvaisuutta, suvaitsevaisuutta, suurta yhteistyökykyä ja kykyä kantaa vastuuta toisistaan ja opettanut ottamaan aina toisetkin huomioon. – Tällaisilla vanhoilla perherakenteilla on vielä vaikutusta meidänkin ajan yhteiskuntaan.

Ihmisellehän ominainen peruspiirre on aina ollut koristautumisen halu. – Antropologithan sanovat, *”että on olemassa näitä perusinhimillisiä piirteitä, kuten äitiä ei syödä, siskoa ei naida, lapset hoidetaan ja helmet ovat kivoja”*. – Kaikki luonnonkansatkin, vaikka eivät käyttäisi vaatteitakaan, koristautuvat aina kuitenkin jollakin tavalla. He viilaavat hampaitansa tai muuta semmoista, mutta pukeutuminen on kuitenkin aina ollut tärkein ja merkittävin tällainen oman arvontunnon nostaja ja pukeutumisella osoitetaan mihin ryhmään kuulutaan. Se on hyvin merkittävä, kuten nimikin, identiteetin julkistajana ja selvemmin se tulee esille univormuissa. Naisenkin asema on erityisesti näkynyt hänen pukeutumisessaan.

(Lähteenä Kaari Utrio.) KL

Sukuseuran kesäjuhlaa ajatellen

Iisalmelaisten hotellien lisäksi on ruokailu- ja majoituspaikkoja esim.

Metsäpirtti

Vanha Kainuuntie 6 A, 74170 Iisalmi puh. 0400 568 634

- Onnistuu 200 hengen ruokailu, sunnuntailounas n. 20 e/hlö
- Majoittumaan mahtuu 50 henkeä, 26 e/yö, jos aamupala, silloin 32 e/yö
- Sali varattu jo 10.7.2010 muihin juhliin, muuten saliin mahtuu yli 200 henkeä.
- Paikka luonnonkauniilla Mansikkaniemellä lähellä Juhani Ahon museota

Leirintäalue Koljonvirta

Ylemmäisentie 6, 74160 Iisalmi puh. (017) 825 252 tai Tuula Kainulainen 050 321 3846

- Ruokailun voivat järjestää 200–300 hengelle, keittolounas alkaen 12,50 e/hlö. Perunat, paisti ja salaattitäytekakku kahvit jälkiruuaksi 17,50 e/hlö, jos paljon majoittujia, 10 % alennus ruuan hinnasta.

Majoitusvaihtoehtoja:

- 2 hlö. leirintämökit kerrossängyllä 30 e/yö
- 4 hlö. mökki kerrossängyllä 40 e/yö
- 6 hlö. mökki kerrossängyllä, oma sauna 74 e/yö
- 8 hlö. mökki kerrossängyllä, oma sauna 80 e/yö

Kartanomajoitus

- 2 hlö. huone, ei omaa kylpyh. 30 e/yö
 - 4 hlö. huone, oma kylpyhuone, 40 e/yö
 - 6 hlö. huone, oma kylpyhuone, 50 e/yö
 - 3 hlö. huone, oma kylpyhuone, 40 e/yö
 - 2 hlö. huone, oma kylpyhuone, 40 e/yö
- kartanoon mahtuu 21 henkilöä

asuntoauton ja asuntovaunun vrk maksut 12 e + 4 e/hlö

Koljonvirran leirinnän henkilöstöllä suhteita Kiuruveden teatteriin ja pystyisivät sieltä saamaan Mansikkaniemen kesäteatterin näyttämölle katsottavaksi 2009 ohjelmistoon kuuluneen Suomen hevonen -näytelmän, se sopisi tuolle areenalle ja olisi melko paikallinen ja hyvät arvostelut saanut näytöskappale. Koljonvirran leirintäalue sijaitsee lyhyen kävelymatkan päässä Mansikkaniemen kesäteatterista, vain Koljonvirran sillan yli on mentävä. Koljonvirtahan on kuuluisa taistelupaikka ja koko tienoo on arvokasta kulttuurimaisemaa.

Nämä tiedot keräsi
Liisa Lukkarinen
Puh. 0440 765 316
Teerimäentie 302
74300 Sonkajärvi

Anja Lukkarinen

TEKSTI: ANJA LUKKARINEN

Kyllä se tuas tuo mejjän sihteeri keksi. Pitäs kuulemma minun esitellä ihteni, uutena hallituksen jäsenenä kun ei kukaan tunnu tuntevan. Näin on tapoihin kuuluna, sanottiin. Eikä antanut rauhaa vaikka kuinka yritin asiaa pyöritellä, ei tässä sitten muukaan auta kun yrittää avata sananen arkkunsa.

Lukkarinen Anja Kaarina syntynyt kotoon, niin kun siihen aikaan tapana oli ja se ajankohta oli 1.01.1947 noin puoli kolmelta. Lienenkö ollut paikkakunnan ensimmäinen sitä en tiedä. Siihen aikaan ei kai niin tarkkoja kirjauksia pidetty. Synnyin Kertun ja Erkin nuorimmaisena lapsena, en syntynyt saunassa, vaan kamarissa. Isäni oli todennut yks'kantaan että tyttökö se onnii, poikahan sen piti olla.

Kaikkiaan meitä lapsia oli seitsemän, isän ensimmäisestä avioliitosta kaksi tyttärtä, kaksi poikaa ja tästä toisesta kaksi poikaa ja yksi tytär. Tällä hetkellä meitä on enää jäljellä kaksi tyttärtä, Leena Arto-poikansa kanssa Helsingissä ja minä täällä Pilkossa. Toiset meistä ovat jo työnsä tehneet ja nukkuvat nurmen alla.

Meillä oli tavallinen maalaiskoti, elanto tuli siitä tilalta. Lehmä oli 10–14, hevosia kaksi joskus lisänä varsa, kanoja 20–30 ja kukko, lampaita 20–30, sikoja 1–2 vuodessa. Peltoja oli viljelyksessä 17–19 ha ja mehtiä jonkin verran, hevosilla tehtiin tilan työt.

Talvella ajettiin karjalle heinät, pehkut, siliput, ruumenet, polttopuut tuotiin meistä rankoina, lannat ajettiin pelloille patte-reihin mistä ne sitten keväällä leviteltiin käsin talikoilla. Veljethän ne nämä työt tekivät, mutta sain minä joskus Esko-veljen mukana olla hevosta ohjastamassa ja sekös se vasta

oli pikkutytön mieleen, isä ei kyllä tykännyt. Hänen mielestään tyttöjen ei kuulunut olla miesten töissä, mutta minäpä karkasin, jälkepäin sain toruja, ei kuitenkaan selkään antana, liekö äiti jarrutellut. Hevosilla tehtiin myös kyläreissut. Ajoreessä oli heiniä pehmikkeenä, iso hirventalja ja paksu välly, voi sitä tuoksua ja tunnelmaa.

Ei meillä autoa ollut, kyllähän se isä siitä haaveili ja Kupla-Volkkarista puhu mutta haaveeksi se hänen osaltaan jäi, ehti kuolla pois. Isäni kuoli huhtikuun 18. päivänä, kii-rastorstaina 1957. Traktorin hän kyllä ehti hankkimaan, olikohan vuosi 1955, en ihan tarkalleen muista. Merkki oli David Brown, tästä se sitten alako meidän tilan koneellistuminen.

Lehmät kulki kesäisin mehtälaitumilla niin kun hevoset ja lampaattii, söivät sieltä mitä saivat. Ei se sopina vähä heinäpeltoja elukoille syöttee eeltäkäsän, heinät seivästettiin talaven varalle. Eikä ne lehmät sairastelleet sillon sen enempee kun nykysetkää lehmät. Se siinä lehmien mehtälajuntamisessa oli vähä haittapuoli jos ne eivät lypsylle tulleet niin joutu metästä ehtimään.

Leikkikaluja ei paljon ollut, joku puulelu ja käpylehmä, niillä sitä leikittiin. Satukirjoja oli Pessi ja Illusia, sekä Antti Puuhaara. Eivät ne kovin kiinnostaneet, joten siltä osin henkinen kehitys jäi vähän puolitiehen. Sitteen vähän myöhemmin ilmesty Villi Länsi ja Pecos Bill, ne olivat mielenkiintoisia, oli jännitystä, hevosia ja suuria intiaanipäälliköitä komeine sulkineen.

Kansakoulun kävin Paiholan koulussa. Välillä yritin käyvä sitäki sivistyskoulua mutta ei siitä mitää tullut kun olin liian ar-

ka ja hiljanen eikä siihen aikaan mitää kouluavustajia ollut niin se jäi alkuunsa, jatkoin sitten entisessä koulussa ja päätin kansalaiskoulun kaupallisella linjalla Kontiolahdessa

Hevoset kiinnosti josta ei tietenkään kotona tykätty. Hain Hevostalouskouluun ja valmistuin tallimestariksi 1965 olisin ilmeisesti jäänyt hevosalalle ellei olisi tarvinnut kotitilalle takasi tulla.

Sitten hakeuduin maamieskouluun Nurmekseen jossa olin kurssin ainoa tyttö ja ihan hyvin siellä poikain kanssa pärjäsin, harjoittelun sain suorittaa kotitilalla.

Koulun päätyttyä palasin veljeni kaveriksi kotitilalle töihin, oli siellä vielä äitini komentoa pitämässä mutta toiset olivat jo menneet maalimalle. Osallistuin karjanhoitoon, maataloustöihin, konehommiin kykyjeni mukaan.

Kotona ollessani oli minulla muutama hevonen. Ero-Lohkon jälkeläinen tamma, nimeltään EronViuhu, jolla ajelin muutamina vuosina raveissa, täällä Joensuussa ja Lieksassa. Menestys oli vähän sitä sun tätä, oli kovaleukainen eikä ollut perinä isänsä lahjoja. Yritin varsottaa mutta eipä onnistanut joten myin sen synnyinkotiinsa ettei enää tarvinnut jatkaa kiertolaisena. Seuraava oli niin ikään suomenhevonen josta koulutin ratsun jonka möin sittemmin innokkaille ratsastaja tytöille. Viimeinen hevonen oli amerikkalainen Iv 3 vuotias tamma Bouguet Z joka tuli minulle kantavana, varsa jäi entiselle omistajalle. Oli jotain 1.22 aikanen, vähän arka ja hätäinen joten en ajanut raveissa, pidin kolmisen vuotta ja myin kantavana eteläsuomeen.

Tähän väliin sopii kolme vuotta kestänyt avioliitto ja puolen vuoden työjakso tallimestarina Ratsastusopistolla Tuomarinkylässä.

Sitten tuli muutosten aika! Veljeni Esko löysi itselleen emännän ja meni naimisiin

Marjansa kanssa. Siinä sitten ratkottiin tilan asiat ja omistussuhteet uuteen uskoon, sulassa sovussa. Katsottiin ettei tilalla kahta emäntää tarvita ja lähdin kouluttautumaan uudelle uralle. Äitini oli jo aikaisemmassa vaiheessa muuttanut kaupunkiin asuntoon miehensä kanssa. Sittemmin hän jäi yksin kun miehensä menehtyi kalamatkalla Pielisjoella toukokuussa 1980.

Kävin ensin Talouskoulun ja sen jälkeen vuoden kestävä ravintolakokkurssin ihan hyvin todistuksin.

Tuli eteen ensimmäinen oman auton hankinta, se oli Opel Kadett, käytetty, jolla ajelin sitten muutaman vuoden.

Samoihin aikoihin varasin uuden asunon Joensuun Karsikosta 3 huonetta ja keittiö, johon pääsin muuttamaan syksyllä. Silloin olin kesätöissä Bomballa, elettiin vuotta 1980, marraskuussa aloitin työt uudessa hotelliravintola Santrassa Hammaslahdessa. Tammikuussa 1982 muutin töihin Kimmeliin, josta sitten 1.4. aloitin toisen kaverina yksityisyrittäjänä ruokala-kahvila Menuetissa Joensuun Konservatoriolla. Kolmisen vuotta tämä yhteiselo kesti, toinen osakas halusi luopua osakkuudestaan ja minä tietenkin tein kaupat. Jatkoin sitten itsellisenä yrittäjänä vuoteen 1992 lokakuun loppuun.

Menuettihan oli paikka jossa normaalin toiminnan lisäksi järjestettiin erilaisia juhlatilaisuuksia, perhejuhlia, yritysten- ja yhteisöjen merkkipäiviä. Laulujuhlien aikana toimi myös erikokoisten ryhmien ruokailupaikkana, asiakaspaikkoja oli 92.

Tämän jälkeen vedin vähän henkeä ja mietin mitäs nyt, puuttui työtilat, muuta irtainta oli. Sitten aloitin pitopalveluyrittäjänä ja kävin samalla osa-aikaisesti töissä.

Kävin Ukko-Kolilla patkätöissä, olin Kollin Erämessujen yleisöravintolan vastaavana 1997 Rääkkylän Kihauksessa Klubin vastaavana 1999 ja ravintolan keittäjänä 2001 Ku-

ninkuusravit oli Joensuussa vuonna 2000 siellä olin kenttäkeittiön vastaavana. Engel Siivouspalvelussa osa-aikaisessa työsuhteessa laitossiivoojana 1996 ja päättyi 2004.

Vuosi 2000 oli meillä surujen vuosi, ensin nukkui pois Esko syyskuussa, äitini joulukuun ensimmäinen päivä, hänen sisarensa Oulussa pari viikkoa myöhemmin. Seuraavan vuoden alkupuolella lähisukulaisia nukkui pois kuusi. Tässä vaiheessa rupesi usko jo vähän pettämään, eikö tähän loppua tulekaan. – Niin kait se on, kun työt on tehty omalta osaltamme, niin väistämättä tulee jäähyväisten aika – Onneksi emme tiedä, missä ja millä tavalla, jos toivoa vois niin suorilta jaloilta.

Elettiin vuotta 2003 ja nyt alkoi pitkäaikainen haaveeni toteumaan, lopultakin löytyi mieleiseltä alueelta rakennustontti ja kohtuuhintaan. Vähän pelotti, oli perhosia vatsanpohjalla! Ammattikollegat kuitenkin kannustivat kovasti että siitä vaan, ilmeisesti tunsivat minut paremmin kuin itse itseni. Siitä sitten vaan rohkeasti tarjouksen tekoon ja kaupat lyötiin lukkoon muutaman viikon kuluttua. Pääsin totaalisesti tutustumaan rakennuspuolen maalimaan, varsin mielenkiintoista, ja pitihän sitä pankkiherraakin käydä kurnartarnassa, ja näin ne asiat sitten järjesty.

Siitä se lähti, ei kun talon suunnitteluun kaikkine muine kuvioineen. Työtilan puolen suunnittelu jäi kokonaan minun harteilleni, puhtaaksi piirtämisessä sain apua talopakettitehtaan suunnittelijalta. Saatiin ihan hyvin toimiva kokonaisuus asianmukaisine koneineen ja laitteineen. Talopaketti toimitettiin sateelta suojaan pystytettynä, siitä sitten omat miehet jatkoivat loppuun saakka.

Olihan se savotta, naisena valvoa monen miehen tekemisiä, välillä olla rakennusmestarina, kirvesmiehenä, purkupoikana, hankkia tavaroita ja olla lain valvojana vaikkakin

kaikkiin vastuutehtäviin oli henkilöt valittu. Kättä väännettiin moneen kertaan. Vielähän se tämä oma puoli meni, mutta kun siirryttiin tuonne liiketilan puolelle, niin sielläpä sitä sai kättä viäntee moneen kertaan. Joskus tuntuu että ei riittänyt vaikka olis rautalan-gasta asian väänännyt, piti kutsua ammattilaisia tuekseen ja niin sitä taas jatkettiin.

Omalle puolelle pääsin muuttamaan tammikuussa 2004 ja liiketilan puoli valmistui muutamaa kuukautta myöhemmin.

Eikä hän se tähän loppuna, pitihän se tonttikin laittaa. Teettää puutarhasuunnitelma, valaistukset saaha kohilleen, mullat levittee, istutukset saaha suunnitelman mukaiseen järjestykseen ja valotolpat linjaansa. Puut ja pensaat ovat maassa ja valotolpat linjassaan, itepähä oon tehä.

Vielähän se piti tuo autotallirakennus teettää ja siihen varastotilat. Onneksi teetin sen AKK:n rakennusporukalla niin minun ei tarvinnut siinä projektissa olla niin tiukasti mukana, sain keskittyä omiin hommiini, maksoin vaan laskun.

Näin jälkeen päin ajatelle, ratkaisut kannatti, olen erittäin tyytyväinen tähän lopputulokseen, liiketilat ja asuminen saman katon alla sopii minulle erittäin hyvin. Valvonta toimii ja on lyhyt työmatka, tuumasta toimeen niin kuin eräs viisas vitsaili. Omalla puolella on viihtyisää asua, liiketilat ovat toimivat ja valoisa. Maaseutu ympäristö on antamassa mielelle rauhaa ja avaruutta, muistuttamassa mistä leipä on lähtöisin.

Eikä tässä vielä kaikki, olenhan minä kurssejakin käynyt ja jotain harrastanut. Luontaisterapiakoulutus 1997 josta kävin ravintoterapian, paasto- ja puhdistusterapian ja luontaistuotteet terapiatyössä. Anniskelukoulutus ja hyväksyty koe 2004. Hygieniaosaamiskoulutus ja hygieniatesti 2004. Harrastuspuolella olin Kontiolahden Ampumahiihtokeskuksessa emännän tehtävis-

sä vuodesta 1993 vuoteen 1998 asti. Lions Adam & Eva Le - Joensuu vuodesta 1999 vuoteen 2004 asti. Joensuun Raviradalla olen käynyt ja P-K:n Ravinaisissa jonkin verran mukana ollut. Metsänhoito ja käsityöt ovat jääneet vähän vähemmälle muiden töiden takia, psykologiaa, liikataloutta, tulosjohtamista olen omaehtoisesti opiskellut.

Metsänhoitotyöt olen antanut ammattilaisten tehtäväksi, onneksi ei tarvihe ite sentään kaikkea tehdä.

Ansiomerkkejä on muutama: Suomen Yrittäjien Keskusliiton myöntämä pronssinen Yrittäjäristi vuonna 1992, Suomen Yrittäjien myöntämä kultainen Yrittäjäristi vuonna 2007.

Sitten se tuorein tapaus, joka mykisti! Tuli yllättäen puhelinsoitto muutama viikko sitten, onniteltiin ja kerrottiin Yritykseni saaneen Rating Alfa luokituksen eli toisin sanoen, Yritykseni sai Suomen Vahvimmat 2009 Sertifikaatin.

Tieto tuntui uskomattomalta, kun yleensä

sä tällaisia pieniä yrityksiä ei juuri noteerata isojen joukossa muuta kun maksumiehinä. Sitten kun saa arvostusta puolueettomalta taholta niin tuntuuhan se aivan uskomattomalta. Tällaisen Sertifikaatin saaminen edellyttää 50:n eri asian kohdallaan olemista yrityksen toiminnassa, taustat tutkitaan erittäin tarkoin.

Vois olla vaikka vähän ylpeä johtamistaidoistaan, itsestä kuitenkin tuntuu paremmalta olla entistäkin nöyrempi tekemisissään ja pyrkiä ratkaisuihin toimimaan entiseen tyyliin.

Tässäpä pääpiirteittäin minun tarinani, olen pyrkinyt toimimaan elämässäni rehellisesti, oikeudenmukaisesti ja olemalla ahkera. ”Mottoni”, Tieto ja ajattelu, siinä päätösten työkalut! – Näin se vaan on.

Kiitos että jaksot lukea ja hetken ajastasi viettää minun kanssani.

Kaikkea hyvää teille, odotellaan kesän tuloa ja seuraavaa sukukokousta. Nähdään siellä!

Ettei huumori unohtuisi Lääkäreiden saneluja

KOONNUT: KAARINA LUKKARI

- Eilen kotona pudonnut vasara vasempaan silmään, outoa tunnetta tämän jälkeen.
- Hiuksia lähtee harjatessa, ei käteen vetäessä.
- Potilaan pää iskeytyi tuulilasiin ja kierähti siitä maahan.
- Mainittakoon lisäksi, ettei olennaista lämpöeroa ole havaittavissa jalkojen välissä.
- Lähes päivittäin tulee tilanteita, joissa ei muista, mitä vaimo on sanonut.
- Potilaan lopetettua tupakoinnin on hänen hajunsa palannut.
- Korvat hämmöttävät heikosti vaikun takaa.
- Ei yhdyntöjä. Neljä raskautta ja synnytystä.
- Mitä tulee impotenssiin, lääkitystä jatketaan ja annetaan vaimon käsitellä potilasta.
- Kävely töksähtelevää, aina ei tiedä, mihin jalat menevät ja ovatko ne maassa vai ilmassa.
- Perussairauksina sepelvaltimotauti, verenpainetauti, Jehovan todistaja.
- Potilaan mielestä isovarvas roikkuu alempana kuin muut sormet.

Lukkasu

Lukkarinen-Lukkari Sukuseura Ry:n jäsenjulkaisu

